

УДК 657

Кучерява М.В.

науковий співробітник

ДННУ «Академія фінансового управління»

м. Київ, Україна

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Якість фінансової звітності – комплексний показник, вимірювання якого повинно базуватись на багатьох кількісних, якісних показниках та оціночних судженнях експертів.

Так, одним із основних показників якісної фінансової звітності виступає дотримання вимог стандартів із підготовки та оприлюднення фінансової звітності (національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) для визначених згідно законодавства суб'єктів господарської діяльності (Розділ IV «Фінансова звітність» стаття 12-1 «Застосування міжнародних стандартів» Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1])).

Діяльність багатьох політичних та професійних міжнародних організацій, національних регуляторів присвячена, безпосередньо, питанням регулювання розбудови та ефективного функціонування системи моніторингу дотримання та забезпечення застосування вимог до високоякісної корпоративної звітності.

Виокремлюючи таку складову корпоративної інформації як фінансова звітність, слід відмітити, що основними «еталонними» вимогами до підготовки високоякісної фінансової звітності виступають саме МСФЗ.

Оскільки якість фінансової звітності є комплексним показником, як було зазначено вище, то необхідно також виділити основні фактори впливу, до яких відносяться: звітність (дотримання вимог МСФЗ), організація та ведення бухгалтерського обліку (дотримання правил ведення, професійна кваліфікація укладачів інформації), аудит фінансової звітності (відповідність вимогам міжнародних стандартів, суспільний нагляд за якістю аудиторських послуг).

Як свідчить міжнародна практика (таблиця 1), систему моніторингу дотримання та забезпечення застосування вимог до корпоративної звітності (фінансової як складової корпоративної звітності) слід розглядати в розрізі:

–об'єктів, на які спрямований моніторинг та заходи із забезпечення застосування вимог до інформації (такими об'єктами виступають суб'єкти суспільного інтересу, склад та перелік яких визначається національним законодавством);

–регуляторних органів, які реалізують заходи із моніторингу та забезпечення застосування вимог (державні органи, професійні організації);

–заходів забезпечення, що застосовуються до порушників (заходи покарання: дисциплінарні, кримінальні, цивільні провадження (штрафи,

призупинення дії ліцензії, суспільний осуд (розміщення інформації стосовно порушень у офіційному джерелі) тощо); заходи із попередження порушень: надання рекомендацій на наступні періоди, здійснення запитів інформації у суб'єктів господарської діяльності з метою попередження порушень; організація та проведення семінарів із членами управлінських та наглядових рад суб'єктів господарської діяльності та інші).

Таблиця 1

Краща практика із побудови та функціонування системи моніторингу та забезпечення застосування вимог до високоякісної корпоративної звітності в країнах Європейського Союзу

	За сферами функціонування системи моніторингу та забезпечення застосування вимог до корпоративної звітності		
	<i>Корпоративна звітність (у т.ч. фінансова звітність)</i>	<i>Організація та ведення бухгалтерського обліку</i>	<i>Аудиторська діяльність</i>
Об'єкти	Лістингові компанії, суб'єкти суспільного інтересу (public interest entities, PIEs) (Великобританія, Данія)	Професійні бухгалтери-укладачі фінансової звітності (здебільшого ті, що ведуть облік суб'єктів суспільного інтересу)	Аудитори та аудиторські фірми (ті, що, здебільшого, здійснюють обов'язковий аудит суб'єктів суспільного інтересу) (Великобританія, Німеччина)
Регуляторні органи	Органи влади або органи, що їх представляють (Німеччина, Данія)	Національний професійний орган або професійні організації бухгалтерів (Великобританія, Данія)	Професійні організації аудиторів та державні органи (Великобританія)
Заходи	Ряд дисциплінарних, кримінальних та цивільних проваджень (Німеччина)	Штрафи, відкликання ліцензії, призупинення діяльності (Великобританія)	Штрафи, відкликання ліцензії тощо (Великобританія)

Складено автором за даними [2].

Таким чином, вищенаведена інформація свідчить про те, що якісна фінансова звітність у складі корпоративної є результатом ефективного функціонування системи моніторингу та забезпечення застосування вимог до подібної інформації. Ця система є комплексним, багатокomпонентним процесом, основна мета якого – забезпечення високоякісної корпоративної звітності шляхом здійснення моніторингу дотримання суб'єктами господарської діяльності загальноновизнаних вимог до звітності та організації заходів із підвищення рівня застосовності цих вимог.

Список використаних інформаційних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. The UN Conference on Trade and Development [Electronic resource]. – Access mode: <http://unctad.org/en/Pages/DIAE/ISAR/ISAR-Corporate-Transparency-Accounting.aspx>.